

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii II. — Administrația: Str. Cisanădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 26 Octomvrie st. v.

(X) „Alcătuitorul“ de state, oficiul maghiar din Cluj, 'și-a mai arătat odată dibăcia politică. Băgând de seamă, că Sașii sînt greoi, capează anevoie folositoarele sale învățături, a aflat de bine se le țină în numărul de Luni o prelegere nouă.

Tema este tot cea veche: Durerea oficiosului din Cluj, că Sașii se vor prăpădi înghițiți de Români. Din care cauză Sașilor de nou le pune la inimă să se lase de cochetarea cu Românii, căci acestia au să-i înghiță. Au nesimțit să-i înghiță, fiindcă sînt un neam de oameni foarte periculoși Românii acestia, avînd o putere foarte mare expansivă. Sașii, după oficiosul maghiar din Cluj, numai așa pot scăpa de pericol sigur și inevitabil de a fi înghițiți de Români, dacă cu graba cea mai mare vor alerga în brațele Maghiarilor și se vor lăsa a fi mistuiți de dinșii.

Se vede, că oficiosului din Cluj 'i-se pare, că este lucru cu mult mai onorific, dacă Sașii vor perî asimilați de Maghiari, decât de nisce „mojici“ românesci.

Noi însă n'avem să ne ocupăm cu tema, dacă în adevăr este lucru mai onorific pentru Sași a fi înghițiți de Maghiari decât de Români.

Mai ales nu, pentru-că despre Români sîntem convinși, că nu umblă să înghiță pe nimenea și că nici reuniuni cu tendențe de desnaționalizarea altora, cum au concetățenii maghiari, Românii nu au. Noi n'avem nici să apărăm pe Sași pentru priceperea lor cea greoaie. De vor afla cu cale, de sigur că ei se vor apăra, și poate-că, dacă nu spre mulțumirea oficiosului clujan, spre mulțumirea acelor, care cunosc împrejurările patriei noastre în privința istorică-politică și în privința geografică-etnografică.

În fața atitudinii oficiosului clujan, datorința noastră este cu totul de altă natură.

Căci ce vedem?

Ceea ce nu se mai poate vedea nici-căiri pe fața pământului. Un organ al guvernului, fără a 'i-se fi dat cel mai mic privilegiu, se pornesc fără de nici o sficală asupra naționalității române.

O denunță și provoacă pe a treia naționalitate, pe cea sēcuiască, ca să se alieze cu cea maghiară contra Românilor.

Pentru-ce?

De sigur pentru-că Românilor li se însinuă puterea cea mare expansivă și absorbitoare, ca să-i nimicească și în cele din urmă să nu mai stee în calea naționalisării Ungariei în sens maghiar.

Nu este aceasta mai mult decât agitare contra unei naționalități?

Și dacă ar face-o un organ Kosuthist sau preste tot un organ din opozițiune, treacă, ducă-se. Dar un organ al guvernului, care ar trebui și de a se predice frățietatea între popoarele patriei; și de a se și de toate silințele ca să complaneze diferențele ce se ivesc între naționalități, să agiteze, să vină și să dă Sașilor: aliați-vă cu noi contra Românilor, pentru-că acestia sînt inimicii voștri și ai noștri, nu este aceasta mai mult decât agitare?

Care va să dăcă, Români delă porțile răsăritene ale monarhiei, întrucât se află în țările unguresci, sînt proscrși. Contra Românilor acestora, prin organul seu din Cluj, guvernul unguresc predică acum, nu mai scim a cătea-oară, de sigur extirpațiune. Este vorba de o invitare cu multă stăruință la adresa Sașilor, ca să se alieze cu Maghiarii contra Românilor, și aceasta nu poate fi în favorul, ci în contra Românilor, așa cum a mai fost până la 1848.

Dacă opozițiunea s'ar adresa către Sași cerîndu-le aliați cu Românilor, acestia ar avè să recurgă la guvern după ajutor. Guvernul ar trebui să 'i iese sub scutul seu, chiar și intervenind prin presa ce ii stă la dispozițiune.

Acum însă, când însuși organul guvernului unguresc într'un mod atât de necualificabil dă năvală asupra Românilor, când însuși organul guvernului provoacă la aliați contra lor, cine să le fie scutitorul? Scutitorul lor natural, după organul guvernului unguresc din Cluj, le este adversar, inimic. Delă adversar la inimic se recurgă Români, ca să le vină într'ajutor? Români sciu ce va să dăcă a recurge la un guvern, care le este ostil. Sute de ani au avut astfel de protectori. Sute de ani li-s'a amărit existența sub astfel de protectori. Va să dăcă, au experiență bogată, ca să poată săi ce are să-i aștepte, când guvernul ia o pozițiune atât de „părintească“ față cu dinșii, provocând aliați contra lor.

Curioase concepte de patriotism trebuie să aibă cei delă organul oficios din Cluj, când în loc de a combate revoluțiunea, se fac ei revoluționari și pre-

dică revoluțiunea și altora și îi invită ca să o spriginească.

Ne abținem delă conclusiunile ce se pot face din asemenea stare de lucruri într'un stat ce se pretinde a fi stat de drept, pentru-că noi încă tot nu îndrăsim a presupune, ca și guvernul unguresc să fie atât de cutezător, precum vedem că este organul seu din Cluj.

Ținem însă cu toate aceste de datorință a nu tăce și a denunța publicului o împregiurare, care vedem că se repetesc și pentru care procurorii de stat n'au nici ochi, nici urechi. Cel puțin dacă cumva și guvernul va fi consimțind cu astfel de alianțe, aceste să nu surprindă pe Români ca trăsniul din senin.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 26 Octomvrie st. v.

Din parlamentul maghiar.

În ședința de alaltieri a venit la ordinea zilei proiectul despre stabilirea listei civile pentru următorii zece ani. Raportului scurt al referentului Ernest Dániel a urmat discursul anunțat al deputatului Gabriel Ugron, care, în calitate de reprezentant al partidului independent, a pledat pentru respingerea proiectului. Basat pe un lung șir de legi și de exemple istorice, Ugron a cerut pentru Ungaria o curte regală proprie. Prin aceasta să se de pe viitor fiecărui rege unguresc privilegiu de a simți împreună cu națiunea. Discursul seu a culminat într'un proiect de conclud, care motivează și formulează pretențiunea unei curți unguresci, îndrumând pe ministrul președinte a prezenta casei încă în decursul acestui an un proiect de lege despre curtea ungurească. Ministrul președinte a dovedit, că actuala stare de lucruri corespunde pe deplin legii de transacțiune, și a arătat propunerilor prin exemple drastice, ce inconvenient s'ar nasce, dacă Monarhul ar avè când o curte austriacă, când una ungurească. Dacă cineva voesce cu toată serioșitatea să contribuie la întărirea legăturilor dintre Coroană și națiune, același nu-'i este permis să deneghe chietelurile curții și nu ar trebui să vatăme cu ori-ce ocaziune drepturile și sentimentele domnitorului. După ce au mai vorbit și alții la acest obiect, a urmat discursul final al deputatului Ugron, care a ilustrat din nou primejdile naționale și a dă, că ministrul președinte formează pedeca unei înțelegeri între Coroană și națiune. Majoritatea a primit apoi proiectul.

Cestiunea încorporării Dalmației la Croația.

În ședința dietei croate dela 5 l. c. s'a pus la ordinea zilei propunerea lui Barciei cu privire la reîncorporarea Dalmației. Referentul Miskatovici a propus în numele comisiei ad-hoc trecerea la ordinea zilei preste această motiune. El a desvoltat în mod istoric dreptul coroanei ungare asupra Croației, dar a spus, că încă nu a venit timpul pentru afirmarea acestui drept. Dacă partidul național-dalmatin ar fi voit serios reîncorporarea Dalmației, 'și-ar fi făcut propunerea în dieta dalmatină, ear' nu în club. Oratorul 'și-a exprimat speranța, că va sosi timpul, când această cestiune se va pute rezolva cu ajutorul Ungariei în mod favorabil. Barciei a dă, că tocmai acum ar fi timpul cel mai potrivit pentru reîncorporarea Dalmației, deoarece marea majoritate a dietei dalmaține e croată și majoritatea dietei imperiale austriace slavonofilă. Dreptul Croației asupra Dalmației e un drept de preste douăsprezece sute de ani și a fost totdeauna recunoscut decât domnitorii din casa Habsburg; e prin urmare datorința dietei croate, de a pretinde delă Regele împlinirea juraământului antecesorilor Sei. Oratorul declară, că transacția cu Ungaria e ilegală; el pretinde reîncorporarea Dalmației pe baza dreptului de stat croat și recomandă în sfîrșit acceptarea propunerii sale. Comitele-suprem Kovacevici a vorbit în contra propunerii lui Barciei. Antoniu Starcevică a declarat, că el nu a subscris propunerea lui Barciei, pentru-că toată afacerea o ține de scărboasă și uricioasă. După el, Ungaria nu există, Ungaria e o noțiune geografică, întocmai ca și Europa; regele Stefan a fost cel dintîiu proprietar și judecător al nobililor. Prin urmare coroana lui nu are drepturi de stat. Dalmația s'a ținut atunci de Ungaria întocmai ca bună-oară și America. Încă în 1801 se putea vorbi de Ungaria, căci atunci toate naționalitățile erau egal îndreptățite. Astăzi toate naționalitățile sînt puse la discrețiunea unei naționalități, a unei elice. „Mie“, continuă opoziționalul Starcevică, „îmi e tot atîta, dacă Dalmația e încorporată la actuala Croație, ori dacă aceasta e încorporată la Dalmația, eu voesc numai, ca Croația să capete toate drepturile sale. E nedemn pentru un popor și pentru o reprezentanță, ca să se roage; până acum destul ne-am rugat și nu am primit nimic; eu nu acceptez propunerea, pentru-că nu voi să-mi înjosesc poporul în fața Maiestății Sale“. După ce a vorbit Starcevică, președin-

tele a ridicat ședința, anunțând proxima ședință pe astăzi.

Situația parlamentară în România.

Cetim în „Naționalul“, organ al partidului conservator, următoarele:

„După-cum am anunțat încă demult, că până la 20 Octomvrie se va cerca a se da o soluțiune limpede situațiunii, s'a și întemplat. Îndată-ce alaltieri ministrii s'au întrunit în consiliu sub președința Maiestății Sale regeli, dl prim-ministru L. Catargiu a expus situația și a conchis cerînd M. S. regelui disolvarea, ca singura soluțiune, care îi poate permite a satisface nevoilor țerii și a scăpa prestigiul regimului parlamentar. Situația dar' se va lămurii cu desăvîrșire în căteva zile“.

Regularea proprietăților năsădene.

Proiect de lege relativ la administrația pădurilor comunale năsădene, prezentat în dietă de ministrul de agricultură contele Iuliu Szapáry la 5 Noemvrie 1889.

Relativ la administrarea pădurilor comunale în conformitate cu art. de lege XXXI. din 1879, cu excepțiunea pădurilor de munte nerevindicate din comitatul Murș-Turda ale comunelor, Ruși-de-munte și Morăresci, se fac următoarele dispozițiuni.

§. 1. Din pădurile fiecărei comune sînt a se separa pentru fiecare comună părțile, care se potrivesc în urma poziției și extensiunii lor pentru exploatarea nemijlocită prin comunitate, dacă aceste părți sînt de lipsă locuitorilor comunelor pentru lemne de foc sau de clădit. Separarea este a se face cu considerarea posibilă la scopurile industriei de lemne de casă. Planul de separare se face decât direcțiunea reg. ung. silvanală, ascultat fiind primarul comunei, pretorul-suprem și cu intervențiunea inspectorului reg. de păduri. Planul de separare se expune în decurs de 30 de zile în casa comunală a respectivei comune și în decursul acestor 30 de zile se poate face apelațiune contra lui. Asupra apelațiunii, care este a se înainta la direcțiunea silvanală reg. ung., decide ministrul de agricultură.

§. 2. Partea sau părțile pădurilor fiecărei comune, care rămân după separarea făcută spre scopul amintit în §. 1., se vor administra laolaltă cu părțile de pădure ale celorlalte comune năsădene, rămase după separarea analogă. Dreptul de proprietate al comunelor respective asupra singuraticelor parcele de pădure rămâne intact. De aceea trebuie susținute în natura hotarele de până acum. Venitul rezultat din produsele pădurilor administrate laolaltă este a se împărți între comune, după detragerea speselor și greutăților comune, în proporție cu exten-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Impresiuni de călătorie.

(Urmare).

Făcărăm programa de a călători cu vaporul pe lacul Zürich, că foarte mult ni-au lăudat prospectele frumoase spre munți.

Dar' când ajunserăm la lac, se lăsa o bură atât de groasă, încât nici la 20 de pași nu vedeai, am abdis deci de acest program și ne-am preumblat prin parcul arangiat artificial de pe mal, unde cânta musica cea bună a orchestrei militare.

După prînz am făcut cu un tren ascensiunea muntelui Uetliberg.

Ajungînd pe vîrf muntelui, se făcu senin și de pe creasta acestuia ni-s'a deschis prospect preste tot orașul, preste tot locul și cătră Apus se vedeau culmele ometoase delă Albischochalt și Schnabel lucind în rațele soarelui.

Se făcu seară, precînd am sosit înderăt la hotel, unde pachetarăm și merserăm la gară să ne întâlnim cu compania românească, ca de aici să călătorim laolaltă până la Paris. Ni-a și succes să ocupăm un cupeu noi de noi, și așa într-o societate de cunoscuți ni-a fost mai ușor a petrece noaptea călătorind.

Dela Zürich până la hotarul Franciei nu am putut vedea regiunile, pentru-că era noap-

te întunecoasă. Dar' nici a dormi n'am putut, pentru-că din societate când unul, când altul ne scia spune ceva de haz. Numai unul era în companie, care trăgea un somn de invidiat. Da, dormia cu resignațiune, pentru-că două nopți nu-'și închisese ochii.

Prima noapte a petrecut tot la ușa cupeului, privind îngrozit la abisurile preste care treceam. A doua noapte în Zürich n'a dormit de spaima ce 'l-a fost apucat și de visurile îngrozitoare ce îl treziau din somn.

Acum, când mai tare îl invidiam cu toții, deodată tresare strigînd apă! apă! La strigătul acesta toți am sărit dela locuri într'un ajutor, cugetînd la ceva nenorocire, când ne dădu de priceput, că ar bē, sērmanul. Spaima ni-se prefăcu în compătimire, dar' când am auzit și a treia-oară apă! nu ne-am putut reține să ne erumpem cu toții în hohote! Acea doria sērmanul ce nu era. Dar' nu a avut mult de a suferi, căci preste câteva minute un fluierat lung ni-a făcut atenți să căutăm la oroloage și la programa de curs. Era 2 oare dimineața, când am sosit la Delle, stațiunea frontieră a Franciei. Aici am trebuit să părăsim trenul, cu care am plecat dela Budapesta.

Ne-am strîns cu toții bagagele și ne-am dat jos din tren, pe peronul gării era un tîrg întreg. Toți călătorii cu bagagele resfrate și gîmăntanele deschise, la ceea-ce ne veni în minte, că aici se revedează bagagele pentru vamă. Aici am vîdut, că finanțul tot finanț

rămăne, fie în Austria, fie în România, fie în Elveția ori în Franția.

Cu luptă mare am trecut preste revizuire. Dar' lupta decisivă și cea mai resolută am trebuit să o persistăm la ocuparea locurilor în trenul francez. Erau vagoane numai foarte puține pentru o expedițiune atât de mare.

Prin urmare eram avisați a ne căștiga locurile cu forță. Noi Români însă am ieșit învingători toți laolaltă într'un cupeu. Și aici am experiat, că dacă e vorba de luptă serioasă, apoi și femeile își fac datorința, barem cu gura; ceea-ce în astfel de împregiurări poate fi hotărîtor. Cu glorie ne ocupăm locurile; eternisîndu-'ni în motițe aceste momente pentru istorie cu inscripția: Lupta dela Delle.

Ca învingători am trecut dar' cu glorie pe pământ francez. Începea a se crepa de zîu; cu multă curiositate străbăteam cu ochii prin ceață, ca să vedem regiunile, câmpiile, maniera de cultivare a pământului și clădirile franceze. Când se mai revîrșea de zi, se puteau vedea câmpiile dămburoase cu clăile lungi de paie și căpițele rotunde de fîn; casile economilor cu pereți scunși și coperișe apăsate din olcuțe și tinichia; ici-colea se vedeau case acoperite cu trestie și cu paie.

La această privelisce din fereastra cupeului, cugetam că trec prin România. Numai acolo am vîdut acest mod de clădire al caselor țărănesci. Și ca să fie iluziunea completă, la stațiunea Troyes, unde trenul stătu câteva minute, vîdui un escadron de soldați în mers.

Cu chipiurile, blusele, decorațiunile și armaturile întocmai ca ale curcanilor, care ni-au prezentat cu o ocaziune armele la Turnu-Severin. Talia, fisonomia, statura și pașii resoluți ai soldatului francez sînt ca și vîrsați în modelul soldaților din România sau vice-versa.

Dar' trenul se puse în mișcare și mă trezesc din această iluziune, aducîndu-'mi aminte, că ne apropiem de ținta călătoriei noastre, de Paris.

Mai aveam însă de a călători căteva oare, și ca să ne treacă timpul mai iute, ne concentrăm toată atențiunea la privirea regiunilor ce le percurgeam. Terenul pe care ne conducea linia ferată nu era muntos, dar' nici șes, era un teren marcat prin multe dămburi și văi, ca pe la noi prin Bănat. Dar' după sēmîntăturile ce le vedeam, aceste nu sînt așa de fructifere ca pe la noi prin Torontal și în Cînad.

Însă sînt foarte bine lucrate și cultivate pămînturile, încât în privința producțiunii pot emula cu ale noastre.

Vitele țeranilor francezi sînt bine nutrite, încă aveam o plăcere să le vedem înhamate la muncă grea.

Vedeam la plug numai câte un cal prins, cărătura și transportul de poveri se face numai cu un cal.

Doi cai se prind la trăsura în Franția numai din lux, precum se face la noi paradă cu patru.

Carele de economie și povară sînt cea mai mare parte numai cu două roate. Dar' lucră și comunică Francezii așa ușor pentru-că aceasta se poate atribui acelei împregiurări, că acolo sînt cu totul familiarizați cu mașinările economice, care se vîd pe câmpuri.

Trecusem cu trenul prelîngă rînduri întregi de care încărcate, de verdețuri, cu hoare, în altele carne și nutreț, saci de făină și altele.

O mișcare viuă se vedea pe drumul de țeară, care ne făcea atenți, că ne apropiem de Paris.

Vedeam la distanțe amăsurate căteva movile în dreapta și în stînga de noi, care ne deslușise, că aceste sînt fortificațiuni, reduțele Parisului; percurserăm 4 kilometri tot printre sēmîntături și legumi, și trenul mergea tot mai încet, până când deodată se oprise într-o hală colosală.

Ușile cupeelor se deschiseră și din toate gurile resuna uncul cuvînt: Paris!

Nu cred, că călătorul de pe oceane, după multe lupte cu elementele, în fine zăresce pămîntul dorit, să fie mai emoționat, decât cum am fost noi, când auzîrăm, că am sosit la locul dorit.

Eram într'adevăr în Paris; îl puteam dar' vedea cu tot cuprinsul lui plin de bucurie, magii, misterii, pe care din auzite mai toți îl cunosc, și în realitate toți îl doresc a-'l cunoaște, filosoful chiar așa ca și vivreul, lo-

siunea, rentabilitatea și efectivul lemnului pădurilor administrate laolaltă.

Cheia acestei proporțiuni o statorosece ministrul de agricultură pe baza operatelor speciale ale direcțiunii silvanale reg. ung.

§. 3. Relativ la pădurile, care au fost separate pentru lemne de foc și clădit și pentru scopurile industriei de casă (§. 1.), este a se face pentru fiecare comună un plan de exploatare. Planurile de exploatare ale pădurilor administrate laolaltă în sensul §-lui 2 sunt a se face așa, ca prin ele să se creeze astfel de obiecte economice, care corăspund cerințelor unei administrații raționale și rentabilității, fără considerare, că formează parcelele grupate în respectivul obiect economic proprietatea uneia sau a mai multor comune. Pădurile situate în munții revindicați, a căror proprietate este contestată de o a treia persoană, sunt a se administra până la hotărârea definitivă laolaltă după un plan de exploatare de sine stătător.

§. 4. Pentru rezolvarea tuturor agendelor economice (§. 21 Art. de lege XXXI: 1879) ale pădurilor rezervate pentru folosința specială a comunelor (§. 1) și ale pădurilor menite pentru administrarea comună (§. 2), mai departe pentru rezolvarea agendelor circumscrise în §§. 1, 2, 3 și 5 ai acestei legi se sistematizează în reședința comitatului Bistrița-Năsăud, în Bistrița o direcțiune silvanală reg. ung. provădută cu personalul corăspunzător de silvicultori, ingineri și gornici, ale cărei cheltuieli, precum și spețele făcute de guvernul central în interesul acestor păduri, sunt a se computa la speșele de manipulație amintite în alinea a treia a §-lui 2. În cas de trebuință, statul anticipează cheltuielile direcțiunii silvanale.

§. 5. Comunele sunt îndreptățite a examina preliminarile de spese ce le va face direcțiunea silvanală reg. ung. și a-și face observările asupra lor. Comunele exercează acest drept printr'un comitet, care se compune din doi membri delegați din municipiul comitatens și din opt reprezentanți aleși de comune; președintele comitetului este vice-comitele. Direcțiunea silvanală reg. ung. este ținută să comunice comitatului acestuia la timpul corăspunzător preliminarile de spese și rațiunile. Instrucțiunea relativă la constituirea și activitatea acestui comitet se va stabili pe calea ordinațiunii de ministrii de interne și agricultură. Hotărârile acestui comitet sunt a se așterne la municipiul comitatens, contra ale cărui hotărâri poate apela atât inspectorul silvanal, cât și comitetul sau un membru al lui la ministrul de interne, care hotărăse în afacere în conțelegere cu ministrul de agricultură.

§. 6. Locuitorii comunelor îndreptățiți (§. 7.) pot exercita dreptul de a tăia lemne numai în părțile de pădure amintite în §. 1. Exercițiarea dreptului de pășunat însă se menține între marginile legii silvanale și ale planurilor de exploatare nu numai în pădurile comunale rezervate pentru lemne de foc și clădit și pentru scopurile industriei de casă (§. 1), ci și pe munții comunali, pe locurile de pășunat și pe teritoriile de pădure, care sunt a se administra laolaltă în înțelesul §-lui 2.

§. 7. Usufructuările amintite în §. 7 le pot exercita numai acei locuitori ai comunelor, care au indigenatul în comună. Comuna poate stabili taxe pentru aceste usufructuări în sensul §-lui 112 al Art. de lege XXII : 1886. Norma acestor taxe, obligatoare pentru toți, este a se așterne la municipiul spre aprobare. Dreptul comunei de a face primirea în comună pendentă dela plățirea unei taxe nu se atinge; însă pentru-ca statul ce se va

face în această privință să fie valabil, în vedere împregiurării excepționale este necesară aprobarea lui prin ministrul de interne.

§. 8. Părțile, care cad în favoarea singuraticelor comune din venitul curat al produselor de lemne administrate laolaltă în sensul §-lui 2, sunt a se întrebuița spre scopuri comunale.

§. 9. În afacerile de regulare și administrare de păduri, emanate din această lege, are loc scutirea de timbre și competențe erariale.

§. 10. Ministrii de interne, finance și agricultură sunt împuterniciți a stabili pe calea ordinațiunii timpul intrării în vigoare a acestei legi. Cu deosebire sunt mai departe împuterniciți a regula pe calea ordinațiunii dispozițiunile de tranziție și a întregi și modifica ordinațiunile respective în cas de trebuință.

§. 11. Cu executarea acestei legi sunt concredăți ministrii de interne, finance și agricultură.

Budapesta, 5 Noemvrie 1889.

Contele Iuliu Szapáry,
ministru reg. ung. de agricultură.

Din comitatul Caraș-Severin. Adunarea generală de toamnă.

(Continuare din Nrul. 89 al „Luminătorului“.)

Membru Patriciu Drăgălina (românește), spriginind cu toată hotărârea propunerea dlui M. Popoviciu, înșiră nouă argumente întru combaterea și răsturnarea tendențelor contrare, sovinitice și spre demonstrarea temeiniciei ținutei și a bazei legale, pe care stau grănițerii severineni.

Așa numita universitate săsească d. e., adică a fondului regesc din Ardeal, dișe vorbitorul, după-cum știu eu, în toate privințele este analogă cu comunitatea de avere a regimului grănițerească român-banatic Nr. 13. Cu toate acestea, acea universitate și-a făcut tot cu acest guvern și sistem statute și regulamente spre administrarea averii și disciplinarea funcționarilor și servitorilor sei, eară guvernul n'a încercat așa pe față, așa de-a-de-drept ingerența s'a; dar' nici comitatului n'a dat nici semn, nici poruncă să se mestece așa violent și așa decis asupra treburilor acelei universități, precum, cu durere vedem că se întâmplă aceasta față cu comunitatea de avere grănițerească.

Cu ce drept și pe ce temeiuri dară aplică guvernul această procedură și stare excepțională numai față cu acești grănițerii români? Și oare aceștia datori sunt să sufere și să rabde? Oare ei nu sunt îndreptățiți și datori să-și apere drepturile și averea lor?

Combătând sofistările dlui Bésán, vorbitorul constată în mod evident, că toată pornirea stăpânirii politice este în adevăr îndreptată numai spre subșaparea averii de comunitate și spre distrugerea stării grănițerii români. Această tractare a grănițerii este preste măsură masteră, ilegală și apăsătoare, mai ales dacă se va socoti, că Românii grănițerii prin mult și scump sânge au elupat și au răscumpărat această avere a lor.

Nu este fag, nu este brad, dișe foarte nimerit dl Drăgălina, care se nu fie udat de sudorile și de sângele acelor grănițerii stând și luptând cu arma în mână ziua — noaptea la hotarele țerii, apărând statul și Tronul. Și acum drept răsplătă, mai ales dela era constituțională încoace, aceiași apărători seculari ai țerii se fie astfel tractați, sistematic subminați, suspicionați, persecutați și amenințați în existența lor?

Pe tot locul vieată, splendoare și decorație.

O impresiune plăcută fac asupra omului piețele cu dimensiunile enorme, stradele lungi, largi, încadrate de arbori, parcurile artificiale, toate curate și cultivate.

Așa preumblându-ne cu trăsura, am trecut prin piața „Vendôme“ în opt unghiuri, cu columna tot așa numită în mijlocul ei, care e de 43 metri de înălț și 4 metri în diametru. Columna aceasta a ridicat-o Napoleon I. întru memoria învingerilor sale în bătăliile contra Rușilor și Austriacilor. Columna e de metal vârsat din 1200 tunuri eucerate. Împregiurul ei, în reliefuri de bronz, sunt figuri și istorii de ale bătăliilor.

Din piața aceasta am mers în grădina Tuillerielor, locul de petrecere și restaurare al copiilor din împregiurime. E o grădină bine grăjită și împodobită cu multe statue istorice și mitologice. Între aceste cele mai însemnate sunt următoarele: „Alexandru-cel-mare“, „Lucreția și Collatinus“, „Aeneas scapă pe tatăl seu din flăcările Troiei“, „Jurământul lui Spartacus“, „Venus cu un porumb“, „Flora și Zefir“, „Aurora“, „Hermes și Psyche“, „Hercule“ ș. a.

Din grădină e un prospect frumos pe Seina. Ieșind de aici în dreapta, ni-s'a deschis înaintea ochilor una dintre cele mai frumoase piețe din lume, „Place de la Concorde“, care are în lungime 357 m., ear' în lărgime 217 m.

Cea mai temeinică și rațională hotărâre a comitatului ar fi primirea propunerii dlui membru M. Popoviciu.

Întru spriginirea rezoluției a aceleiași propunerii se pronunță și membrul Ioan Nedelcu, avocat în Lugoj, care într-o vorbire scurtă și simburasă demonștră (românește), că porunca ministrului în acest cas nu este încă Sf. Scriptură, pentru-că și ministrul cu tendință sau din rătăcire, rău sau fals informat, poate fi unilateral, parțial și greșit. Convingerea sa și conștienta cauzei îl silesc dară pe vorbitorul ca membru al congregațiunii a declara sus și tare, că comitatul nu este competent la lucrul ce plănuesce față cu comunitatea de avere a Severinenilor. Deci părăsesc propunerea dlui M. Popoviciu.

(Ambii vorbitori români fură împințați cu ovațiuni îndelungate și aprobătoare.)

Acum din nou se scoală dl Bésán și, sub cuvântul de a se explica și de a rectifica unele și altele din cele susținute de vorbitorii români, înșiră din nou o mulțime de vorbe și aserțiuni într-o formă eutezată și așa cinică, încât până atunci doară nici cei mai servili mameluci nu l-au ținut capace de atâta cinism. În fine dl notar public regesc îndrăzni chiar și a detrage din meritele și faptele Românilor grănițerii, negând ostenele și luptele lor militare. Dl Bésán, declarând că numai Papa e infalibil, se încurcă cu datele istorice, și încercând o contrațicare piramidală după cealaltă, se încordă să arete, că toată această avere grănițerească ar fi picat în poala grănițerii eaca numai așa din grația divină, asemenea unei rațe fripte.

Fără acest blam, dl Bésán doară totuși ar fi putut rămâne singur notar public reg. în Lugoj, cu atât mai virtos, că nimeni doară n'a pofit încă dela d-sa astfel de servicii patriotice. Însă așa e și cu merge bine, merge pe ghiață. Nu e mirare dară, dacă Românii, măchniți și indignați, își manifestară viu starea sufletească a lor, apostrofând un astfel de cinism și protestând contra tendențioșităților vorbitorului. Întrerumperile și contrațicirile sgomotoase se potențară așa, încât fișpanul veni în controversă cu membrul dl preot Ignaton, pe care voia să-l regularizeze, ear' acesta, spriginit de Români, pretindea cu insistență, că fișpanul se vorbească românește, căci altcum nu-i pricepe poruncile și amenințările liberale-constituționale. Deabia se făcu earăși liniște, în care interval muntele votător lă sprinceană sta mut și surd.

Marelui jurist și istoric regesc apoi îi mai arătă în special membrul Ilie Curescu (românește), deși nejurist de profesiune, cât de groasnic a schiopătat dl Bésán preste legi și paragrafi și cum scie de minunat tălmăci istoria grănițerii severineni. Combaterea deamăruntul amănă cu acte și documente vii și valide a infundat și largitudinea dlui Bésán, ear' dl Curescu fu feliicitat de fraguroasele ovațiuni ale Românilor.

După atâtea tunete și trăsnete, proveđința a îngrijit să urmeze puțină distracțiune. Membru Petru Pop, canonic în Lugoj, se ridică cu fața îngrijită, și (românește) muștrând profana congregațiune declară, că dl Bésán s'a purtat nedemn cu această adunare, pentru-că a vătămă pe capul bisericii catolice, mestecând în această congregațiune infalibilitatea Sanctității Sale a Papei dela Roma. Dl canonic deci protestează cu toată indignațiunea contra acesteia maniere a dlui Bésán, care are să de pace Papei, căci o astfel de manieră este nedemnă de această congregațiune.

În cestiune personală dl Bésán luând cuvântul (românește), se miră de expectați-

nile reverendissimului domn canonic, care se pare că nu umblă mult în lume și în societăți, unde infalibilitatea Papei se întrebuițează proverbialmente fără intențiune de vătămăre.

Dl Petru Pop, simțindu-se și mai greu vătămă prin explicațiile auđite, declară că d-sa a umblat mai mult în lume și în societăți decât dl Bésán. Referitor la meritul desbaterii, dl Petru Pop însă este prieten cu dl Bésán.

(De sine se înțelege, că această mai nouă și neașteptată cestiune papală și rezolvarea ei în congregațiunea Caraș-Severinului între doi Români guvernamentali a deslănțuit un ris homeric îndelungat și un huidio general sgomotos, aplaudau, rideau cu lacrimi, cereau da capo etc. Se pricepe, că ambii atleți duelați au fost cei mai opăriți.)

După aplanarea pacifică a acestei cestiuni europene cel puțin în această congregațiune, membrul Fabiu Rezeiu (românește), reflectând la enunțiațiunea fișpanului, își exprimă adevărul părerea de rău și cu mult temeiu impută fișpanului, că acesta de ce n'a făcut numai decât la început avea enunțiațiune, pentru-ca să nu se discute acum aici degeaba, și de ce n'a adus la cunoștința comunității de avere cea categorică poruncă a ministrului, căci tocmai atâta atențiune ar fi meritat acea comunitate de avere dela dl fișpan, care este totodată și comisarul regesc la acea comunitate. Ilustrând în fine limpede și cu mult temeiu aberațiunile și sofismele juristului Bésán, vorbitorul din nou se declară pentru motivarea dlui M. Popoviciu.

Membru C. Brediceanu, combatând cu exemple eclatante din vieța de toate țăile și cu legile firești încercările și aserțiunile dlui Litsek și Scheindt, demonstră, mai ales cestui din urmă, că este cu neputință a administra o avere privată pe calea și cu mijloacele susținute de domniile-lor.

Cu nouă argumente și motive membrul Constantin Rădulescu combate (românește) pe spriginitorii tendențelor comitatului, adică ale stăpânirii politice, și părăsesc propunerea dlui M. Popoviciu.

După scurta și meduoasă vorbire de încheiere a contrapropunătorului M. Popoviciu, se apucă dl fișpan și combate, și împoșcă, și suspionează după dragă voadă a aproape timp de o oară întreagă pe vorbitorii români naționali, pe grănițerii, pe comunitatea de avere, care nu mai aveau acolo nici un mediu de reflectare și apărare. Manieră și metodă liberală parlamentară de adevărat fișpan Tisza-ist...

Punându-se la vot, majoritatea-conglomerată, se înțelege de sine, a fost cu fișpanul și cu domni. Grănițerii și alți deputați români, în fața acestei procederi legale și frățești, se indignară adânc, se ridicară protestând și ostentativ părăsiră numai decât cea sală congregațională.

Fișpanul apoi puse iute la desbatere specială proiectul statutului disciplinar pentru comunitatea de avere și acela se primi cu puțină modifiacățiuni neesențiale.

În țăile următoare se rezolviră apoi în fuga mare și fără multă pertractare, după pofta comitatului administrativ, celelalte preste optzeci de piese din programă, deși cele mai multe din ele erau destul de importante și vrednice de o desbatere și cernere matură și meritorie...

Nu încapă îndoeală dară, că starea de acum a administrațiunii comitatense la noi este mai mult ca coaptă deja de o reformă radicală, deși nici aici reforma nu va mai

îndrepta la noi lucrurile publice nici cât e un grăunte de mac.

La noi e simbul putred; la noi nu la coadă e stricat peșcele. Mesia va fi, care va vindeca.

Aniversarea a 25-a a universității din București.

Discursul Regelui.

Publicăm după „Monitorul oficial“ discursul, pe care regele Carol I-a ținut cu ocaziunea aniversării a 25-a a universității din București:

Am ascultat cu un viu interes discursurile d-voastre și sunt cu deosebire măgălit de cuvintele ce le spuneți. Vă mulțumesc asemenea călduros pentru simțimintele ce ne arătați în numele corpului profesoral, care, — sunt sigur, — va lua totdeauna ca țință crescerea tinerelor generații în respectul legilor și instituțiilor ce țeara în deplina sa libertate și-le-a dat. Una din aceste instituții este și universitate, care împlinește astăzi 25 de ani de vieată. Și traiul ei n'a fost sterp; dișna a pregătit împreună cu sora sa dela Iași o generație de bărbăni ce slugesc statului cu pricepere, ear' tronului cu credință, și pe care în deseale mele călătorii îi întâlnesc prin toate unghiurile țerii.

Sânt dar' fericit a presida această impunătoare sărbătoare școlastică și mândru, că în timpul domniei Mele, universitatea a crescut și s'a mărit cu două facultăți, cea de medicină și de teologie, una pentru alinarea suferințelor trupului, cealaltă pentru înălțarea sufletului.

Dirința de a învăța s'a întipărit așa de adânc în muntea poporului, încât toate școalele ce s'au înființat nu ajung să potolească setea de a învăța carte, — ceea-ce dovedescă avântul puternic, pe care Țeara-Românească l'a luat în acest din urmă pătrar de secol. — Prin urmare chiemarea profesorilor este tot așa de frumoasă ca și de folositoare, căci dișii sânt mențiți a sădi simțiminte curate și patriotice în inima tinerimii, pregătindu-o astfel, ca din sinul ei să nască noi propoveditori ai învățământului.

Universitățile noastre nu sânt numai ale României; ele pot deveni prin renumele lor un focar de lumină al unei mari părți a Răsăritului, aruncând rađe binefăcătoare departe preste hotare și atrăgând astfel un număr însemnat de tineri din alte țeri, care vor simți trebuința a se instrui.

Cât pentru Mine, voi fi pururea spriginitorul cel mai statornic al universității și am nesdruncinata încredințare, că nepotul Meu, încălțit de cele mai arătoarele simțiminte patriotice, când va presida sărbătoare rea pentru împlinirea a 50 de ani din vieța ai acestui însemnat aședământ, — adică sărbătoarea nunții de aur, făcute între luminile revărsate de universitate și sufletul tinerimii, — atunci acest înalt legăn de cultură are să fie tot așa de sus pus, cât și viitorul scumpei noastre patrii.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarchul a sosit ieri-dimineață în Gödöllő. În suita Monarchului se aflau primul adjutant-general contele Paar și mai mulți adjutanți de aripă. Archiducele Francisc Salvator și Archiducesa Maria Valeria încă au sosit la Gödöllő. Din Ischl se scrie, că pe la finea acestei luni, Monarchul va sosi la Ischl, ca să petreacă acolo câțava vreme.

Camera advocațională din Arad aduce la cunoștință, că avocatul din Șiria Iliș Bozgan și-a mutat locuința și cancelaria în Arad.

Răscumpărarea regalilor. După-cum află „Pesti Hirlap“, despăgubirea dreptului de regalii va costa pe guvern 219 milioane și jumătate fl. Anume: 75,100.000 fl. despăgubiri private, 58,400.000 fl. regalii comunale, 31,800.000 fideicomis e, 21,800.000 fl. regalile orașelor investite cu drept de jurisdicțiune, 14,100.000 fl. regalile statului ca proprietar, în urmă 13,100.000 fl. regalile bunurilor bisericesci și 4,900.000 fl. regalile ditorilor fonduri.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Nicolae Mandl în „Merei“; Ignatie Schlesinger în „Gelnai“; Armin Elias în „Eles“ și Antonie Rosenberg în „Rozsahegy“.

Orașul Murăș-Oșorheiu va avé în curând o casarmă nouă. Reprezentanța orășenească a hotărât să se edifice această casarmă în timp cât se poate de curând. Pentru înfrumusețarea orașului și pentru introducerea unor reforme sanitare, orașul are de cuget să contracteze un împrumut mai mare. Guvernul e deja învoit la contractarea unui împrumut al orașului Murăș-Oșorheiu pentru edificarea unei sale pentru muzeul industrial săcuiesc.

Darea de consum în Cluj. Precum aflăm din țăile clujene, orașul Cluj a făcut ofert direcțiunii r. u. financiare de acolo pentru arândarea dării de consum. Suma arândării

cuitorii Orientului chiar așa ca fiii reci ai Nordului.

Neavând alte cunoștințe în Paris, decât pe Baedeker-ul, am fost siliți să ne răzimăm pe cunoștințele conducătorului societății, care a început a colinda cu noi pe la mai multe hoteluri; erau însă numai ostenele zadarnice, că toate erau cuprinse de Americani și Englezi. În fine după multă preumblare, într-o parte izolată a Parisului, gospodăria franceză-jidană a unui hotel decorat cu multe steaguri ni-a oferit ospitalitate, dar' prelângă toată afaibilitatea ei, nu ne-am putut mulțumi cu confortul de acolo.

Aici ni-a venit la cunoștință, că este un hotel românesc cu numele „Dacia“ pe boulevardul St. Michel. Am tras dară deloc acolo, unde ne-a primit hotelierul cu ospitalitate, salutându-ne românește.

După-ce ne aședărăm dar' aici, unde se string Românii din România și de pe la noi, unde, auđind vorbindu-se tot românește, ne aflăm ca acasă între rudeni. După prânț, — adică dejun, cum ție Francezii, — am luat o trăsură, spre a face un tur de orientare prin oraș.

Vieța modernă a Parisului se poate vedé mai bine în părțile din dreapta Seinei, aici pe boulevardele mari se concentrează tot ce este frumos și ce există în lume. Bogăția arhitecturii, strălucirea prăvăliilor și comunicațiunea viuă ce te surprind aici în centrul orașului, nu cred că se mai află undeva în lume.

Piața a avut un rol important de triste suveniri în istorie.

Aici au guilotinat pe regele Ludovic al 16-lea și pe soția sa Maria Antoinetta împreună cu multe alte victime ale revoluției.

Spre a șterge suvenirile sombre ale aceluși timp, sub Ludovic Filip au decorat piața cu un obiect de tot indiferent de politică, cu „Obeliscul dela Luxor“, cadoul vice-regelui Mohamed-Ali. Un colos dintr-o bucată de granit rosa de 23 m. de înalt. În dreapta și în stânga dela obelisc câte o fântână artierică, prin frumșeta apelor murmurânde, fără voce a oprit în loc.

La distanțe mai mari încungiură piața opt figuri alegorice de ale orașelor franceze, postate pe pedestale înalte.

Frumoase sânt și piețele „du Carrousel“ cu statua lui Gambetta și arcul triumfal de pe timpul lui Napoleon I. „Place Dauphine“ cu statua de metal a lui Henric IV. „Place du Châtelet“ cu o fântână mare ridicată de Napoleon I. ca monument de învingere. Decorația fântânii în partea din jos o formează patru figuri, „fidelitatea“, „vigilanta“, „legea“ și „tăria“, în mijloc un arbore de metal cu vîrf, cu o „Victoria“ aurită. „Place des Victoires“ cu statua colosală a lui Ludovic XIV.

În șirul piețelor frumoase din Paris, „Place de l' Opera“ ocupă al doilea loc. În frunte cu imposantul edificiu ce poartă inscripția „Académie Nationale de Musique“. Pe

două părți edificiile frumoase „Grande Hôtel“ și palatul „Dail Telegraph“. Boulevardele mari, care se întind de aici, îi dau pieței forma unei stele. Acesta e doară punctul cel mai frecventat din oraș. O mulțime de oameni se mișcă aici ca furnicile; prăvăliile și cafelele sânt îndesuite; „equipage, omnibus, cabriolet, birji cu un cal, într'un șir neîntrerupt indate, unul după altul, abia în pas pot înainta. A trece vis-à-vis e o luptă formală, dacă n'ar fi în mijlocul stradelor locurile numite „refugiu“, ar avé lucru societatea mântuitorilor, dar' așa numai pentru că e periculoasă comunicația colosală; după statistica oficială se urcă numărul cailor, care își rup picioarele, la 40—50 într-o ță.

Sânt asurđitoare aici strigătele colportorilor care pe strade își vînd jurnalele și alte mărfuri. Care cumpără jurnale pe stradă, acolo le și ceteșc, că aici n'au oamenii timp a ședé cu oarele prin cafele, ca să le iae de rînd toate, ca pe la noi.

Pe piața aceasta poți vedé lîngă figurile tipice ale Parisului și aristocrația născută și bănoasă. Cu un cuvînt, locul cel mai frecventat în tot Parisul!

Înșerându-se ne-am reîntors la hotel, dar' trecînd preste Seina prin insula Cité și sosind înaintea catedralei „Notre dame“, nu ne-am putut reține să nu-i facem barem o vizită fugitivă.

(Va urma.)

Institut tipografic în Sibiiu.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de
Sab. Pop. Barcianu,
odin. paroch gr.-or. în Reșinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.
704 pagine.

== Prețul fl. 2.50 = 6 lei, 50 bani. ==

Partea II. Germână-română.
1152 pagine.

== Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei. ==

Depou general pentru România la librăria lui
Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din SIBIIU

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipărește

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre,

placate, bilete de vizită,

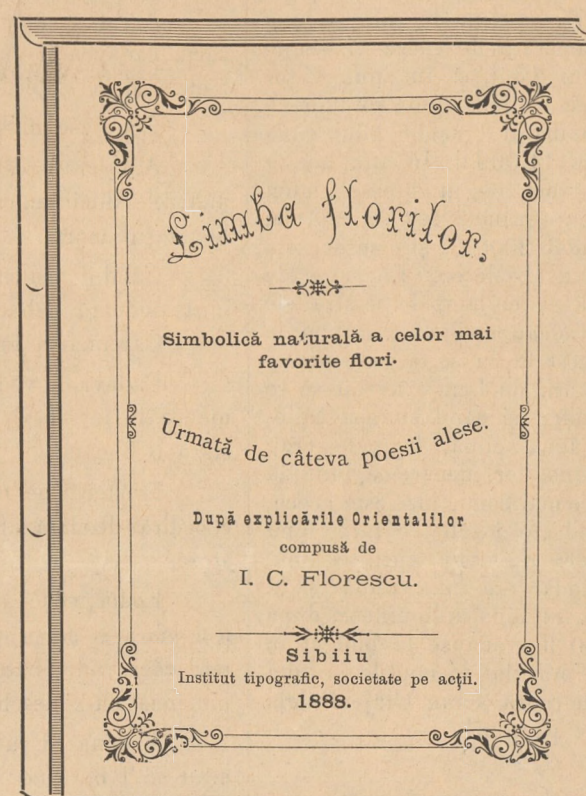
conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povesti, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datine, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția institutului.

CADOU de SOUVENIR

în legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.
Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

BIBLIOTECA POPORALĂ A „TRIBUNEI”.

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Nr. 2. **Fata Stolerului,** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 8. **Colăcărul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 13. **Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năședului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 14. **Bunica de Bojena Nemeová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului.** De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

- Nr. 21. **Prietenul meu Vntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

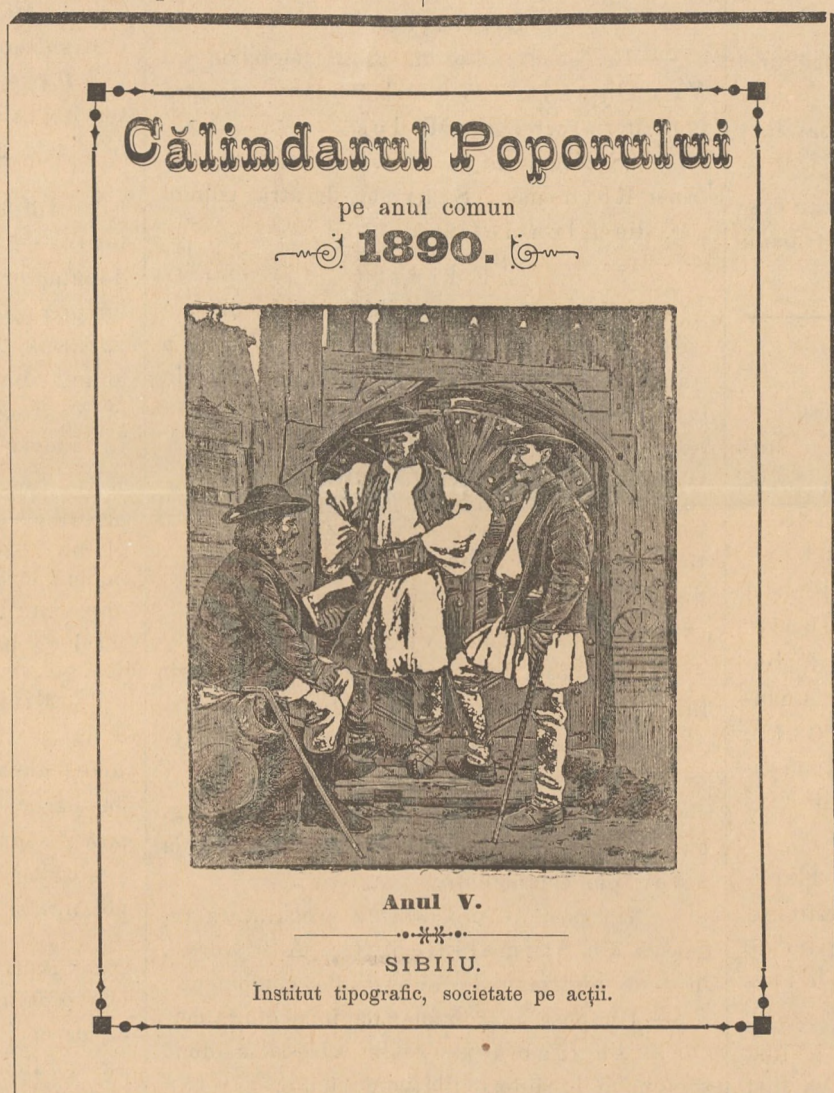
- Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.

- Nr. 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Nr. 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Nr. 30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 31. **Nusciul-impărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul.” Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 32. **Dina-impărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul.” Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 38. **Dina mărăgelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 42. **Croitorul și cei trei fii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Nr. 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Nr. 44. **Rusalîn pécuarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Nr. 45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte. De Alexandru Parodi. Traducere de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Căldăr astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1890. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrelor. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — Moș Ioan Roată, povestire de Ioan Creangă. — Cine a scos pe Adam și pe Eva din Rai? — Povestea de Petru Ispirescu. — *Economic:* Desfundarea pământului. — Săcări. — Teselatul animalelor de muncă. — *Poezii:* Ear' când voui fi... de Mihail Eminescu. — Regele cel mai iubit, de Matilda Cugler-Poni. — Nu plânge, că te dau uitării, de Veronica Micle. — Cântec vechiu, de T. Robeanu. — Întâlnirea, de Teodor Șerbănescu. — Mănoasă! de George Coșbuc. — Un tip american, națiuine. — Originea Țiganilor. — Proverbiu armenesc. — *Anecdote populare:* Pomana Țiganului, de G. H. Granda. — Ovreul și Dorobanțul. — Țiganul la popa. — Petrecere bună! — Era iute de picioare. — Trei surduri. — Doine populare. — Țigurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inscrute.

Tipărituri:

1. Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
 2. Inventare 1 conț (à 25 coale) 40 "
 3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale) 50 "
 4. Consemnări sumariice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 "
 5. Protocoale de zalogire (záloglási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale) 50 "
 6. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) 50 "
 7. **Hagyatéki kimutatás** 1 conț (à 25 coale) 60 "
 8. Filera de înmănuare 1 conț (à 25 coale) 44 "
 9. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 "
 10. Protocol pentru pasapoarte de vite 1 conț (à 25 coale) 50 "
 11. **Testimonii** pentru școalele populare una sută 80 "
 12. **Testimonii** de școală 1 conț (à 25 coale) 40 "
- Antistiile comunale sunt rugate a ne onora cu comande numeroase.

ȚINEREA VITELOR

de
Eugen Brote,
președinte al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

ARGHIR și ELENA

Istoria
preafuriosului fiior de orău și a preafurioasei fete măiestre cu pîrl de aur.

Adecă:
o închipuire, prin care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.

Prețul 20 cr. = 50 bani.

Comassările

de
IOAN CORNEA,
inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

LEONAT și DOROFATA.

Dialog
între bețivul din Longobarda
și
muiera lui.

== În versuri. ==
14 cr. sau 30 bani exemplarul.

Articulul de lege XXI. din anul 1886
DESPRE JURISDICTIUNI,
și articulul de lege XXIII. din anul 1886
Despre procedura disciplinară.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Articulul de lege XXII. din anul 1886
DESPRE COMUNE.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.
ORDONANȚE MINISTERIALE
pentru introducerea legii comunale
(Articulul XXII. din 1886). Prețul 12 cr. v. a.